

POSTANOWIENIE

Dnia 5 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Konrad Wytrykowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Adam Tomczyński

ławnik Agata Pawlak

Protokolant Karolina Majewska

w sprawie Prokuratora Prokuratury Rejonowej w C. - A. K. po rozpoznaniu w Izbie Dyscyplinarnej na posiedzeniu w dniu 5 czerwca 2019 roku odwołania wniesionego przez obwinioną od postanowienia Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 29 sierpnia 2018 r., sygn. akt PK I SD [...].

postanowił:

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w związku z art. 171 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku – Prawo o prokuraturze utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 7 września 2017 r., wydanym w sprawie o sygn. akt RP III WOS [...] prokurator Prokuratury Rejonowej C. - A. K. została zawieszona w czynnościach służbowych.

Następnie, postanowieniem z dnia 28 lutego 2018 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla [...] okręgu regionalnego wszczął postępowanie dyscyplinarne wobec A. K. i wydał postanowienie o przedstawieniu jej zarzutu popełnienia czynu z art. 137 § 1 ustawy Prawo o prokuraturze.

Postanowieniem Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 5 marca 2018 roku, sygn. akt PK I SD [...] zawieszenie w czynnościach służbowych obwinionej A. K. zostało przedłużone do dnia 7 września 2018 roku.

W dalszej kolejności wnioskiem z dnia 17 sierpnia 2018 roku Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego dla Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym dla [...] okręgu regionalnego wystąpił do Sądu Dyscyplinarnego o przedłużenie na dalszy niezbędny okres, tj. do dnia 7 marca 2019 roku, zawieszenia w czynnościach obwinionej A. K..

Powyższy wniosek został uwzględniony przez Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym, który postanowieniem z dnia 29 sierpnia 2018 roku, przedłużył zawieszenie w czynnościach służbowych prokuratora Prokuratury Rejonowej w C. – A. K. do dnia 7 marca 2019 roku.

W uzasadnieniu przedmiotowego orzeczenia wskazano, że do chwili jego wydania nie ustały przyczyny uzasadniające konieczność dalszego stosowania zawieszenia w czynnościach. Prowadzone przeciwko obwinionej postępowanie dyscyplinarne nie zostało zakończone. Nadto Sąd Dyscyplinarny wskazał, że śledztwo w omawianej sprawie nie zostało zakończone i nie podjęto decyzji o wystąpieniu z wnioskiem w trybie art. 135 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2018 roku Prawo o prokuraturze. W ocenie Sądu Dyscyplinarnego zaszedł uzasadniony przypadek wskazany w art. 150 § 3 ustawy Prawo o prokuraturze a przedłużenie okresu zawieszenia do dnia 7 marca 2019 r. jest niezbędne.

Powyższe orzeczenie odwołaniem z dnia 10 września 2018 roku zaskarżyła w całości obwiniona A. K.. Zaskarżonemu postanowieniu obwiniona zarzuciła:

- obrazę art. 150 § 3 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze poprzez jego błędną interpretację i niewłaściwe zastosowanie – polegające na przyjęciu, że w niniejszej sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek uzasadniający przedłużenie okresu zawieszenia obwinionej w czynnościach służbowych do dnia 07 marca 2019 roku – podczas gdy przebieg postępowania dyscyplinarnego, jego rytmika i ustalenia w nim poczynione prowadzą do wniosków przeciwnych;

- obrazę art. 251 § 3 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k., która miała wpływ na treść zaskarżonego postanowienia, polegającą na zaniechaniu wskazania

w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia (uzasadnienia, którego praktycznie w ogóle nie ma) dowodów świadczących o popełnieniu przez obwinioną przewinienia służbowego, wskazania okoliczności wskazujących na istnienie zagrożeń dla wykonywanych przez obwinioną obowiązków i czynności służbowych prokuratora, co w sposób oczywisty narusza jej materialne prawo do obrony.

Stawiając powyższe zarzuty, obwiniona na zasadzie art. 437 k.p.k. w zw. z art. 171 ust. 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku – Prawo o prokuraturze wniosła o uchylenie w całości zaskarżonego postanowienia z dnia 29 sierpnia 2018 roku sygn. akt PK I SD [...].

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z przepisem art. 150 § 5 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku — Prawo o prokuraturze (tekst jedn. Dz.U. z 2017, poz. 1767 z późn. zm.) na postanowienie Sądu Dyscyplinarnego o przedłużeniu zawieszenia prokuratora w czynnościach przysługuje odwołanie.

W realiach niniejszej sprawy, w pierwszej kolejności należy odwołać się do przepisu art. 150 § 2 zd. 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku — Prawo o prokuraturze (tekst jedn. Dz.U. z 2017 roku, poz. 1767 ze zm.) zgodnie z którym prokurator może być zawieszony w czynnościach na okres do 6 miesięcy, jeżeli z uwagi na charakter przewinienia dyscyplinarnego konieczne jest natychmiastowe odsunięcie go od wykonywania obowiązków.

Zgodnie zaś z treścią przepisu art. 150 § 3 cytowanej ustawy, zawieszenie prokuratora w czynnościach, w uzasadnionych przypadkach, może być przedłużone na wniosek rzecznika dyscyplinarnego przez sąd dyscyplinarny na dalszy, niezbędny okres.

Nie rozstrzygając na obecnym etapie postępowania dyscyplinarnego zasadności zarzutu, jaki został postawiony obwinionej, wskazać wypada, że stan faktyczny przedstawiony w niniejszej sprawie nie pozwala na uwzględnienie odwołania. Podkreślić należy, że pełnienie funkcji prokuratora zobowiązuje

do dbania o godność urzędu prokuratorskiego, jak również do postępowania w sposób, który nie będzie podważał zaufania do działalności prokuratury. Stan faktyczny niniejszej sprawy wskazuje, że zachowanie obwinionej nie było właściwe dla osoby będącej prokuratorem. Zdaniem Sądu Najwyższego już pobieżna analiza akt sprawy pozwala na uznanie, że sprawowanie przez obwinioną w toku trwania postępowania dyscyplinarnego urzędu prokuratorskiego może doprowadzić do istotnego podważenia autorytetu prokuratury.

Odnosząc się do podniesionego w odwołaniu zarzutu obrazy przepisów postępowania, a w szczególności art. 251 § 3 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k., wskazać należy, że instytucja zawieszenia w czynnościach nie jest tożsama z instytucją środka zapobiegawczego, o którym mowa w art. 251 § 3 k.p.k.

Zgodnie z poglądem wyrażonym w doktrynie instytucja zawieszenia w czynnościach stanowi tymczasowy środek reagowania wobec obwinionego, właściwy postępowaniu dyscyplinarnemu. Stosuje się ją wówczas, gdy z uwagi na charakter zarzucanego obwinionemu przewinienia konieczne jest natychmiastowe odsunięcie go od wykonywania obowiązków służbowych (Andrzej Kiełtyka, Wojciech Kotowski, Andrzej Ważny, Komentarz do art. 150 – Zawieszenie w czynnościach w związku z postępowaniem dyscyplinarnym w: Prawo o prokuraturze. Komentarz., s. 558, wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2017).

W niniejszej sprawie przedłużenie zawieszenia obwinionej w czynnościach służbowych zostało orzeczone zgodnie z treścią art. 150 § 3 ustawy Prawo o prokuraturze. Jednocześnie nie sposób doszukiwać się w wydanym postanowieniu obrazy art. 251 § 3 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k.

Sąd Najwyższy miał na uwadze, że istotnie, w uzasadnieniu przedmiotowego orzeczenia występują poważne braki polegające na niewskazaniu konkretnego zarzutu dyscyplinarnego, niewskazaniu dowodów świadczących o popełnieniu przez obwinioną przewinienia służbowego, czy konkretnych zagrożeń dla wykonywanych przez obwinioną obowiązków i czynności służbowych, jak też niewyjaśnieniu na czym polegał uzasadniony przypadek uzasadniający przedłużenie zawieszenia. Tego rodzaju braki nie mogą stać się jednak podstawą dla uchylecia orzeczenia, gdyż nie mają wpływu na wynik rozstrzygnięcia

w sprawie. Należy w tym miejscu przywołać treść art. 455a k.p.k., zgodnie z którym nie można uchylić wyroku z tego powodu, że jego uzasadnienie nie spełnia wymogów określonych w art. 424. Tym samym uznać należało, że przedmiotem kontroli odwoławczej jest zaskarżone postanowienie, a nie jego uzasadnienie. Zgodnie z poglądem wyrażonym w doktrynie, który Sąd Najwyższy podziela, nieprawidłowo sporządzone uzasadnienie nie oznacza nieprawidłowości orzeczenia i nie może prowadzić automatycznie do jego uchylenia. W niniejszej sprawie prawo do obrony przysługujące obwinionej nie zostało naruszone, albowiem zarzut przez nią sformułowany dotyczy jedynie treści uzasadnienia postanowienia i nie może skutkować uchyleniem orzeczenia wydanego zgodnie z przepisami Prawa o prokuraturze.

Na uwzględnienie nie zasługiwał także drugi z podniesionych przez obwinioną zarzutów, tj. zarzut naruszenia art. 150 § 3 ustawy Prawo o prokuraturze. Co prawda, jak już wyżej wskazano, Sąd Dyscyplinarny I instancji w sposób niezwykle lakoniczny potraktował kwestię zaistnienia uzasadnionego przypadku jako przesłanki przedłużenia zawieszenia, jednak nie uniemożliwiło to Sądowi Najwyższemu kontrolę tej kwestii. Zdaniem Sądu Najwyższego wbrew twierdzeniom obwinionej w niniejszej sprawie doszło do zaistnienia uzasadnionego przypadku, który umożliwia uwzględnienie wniosku rzecznika dyscyplinarnego, a w efekcie dalsze przedłużenie zawieszenia obwinionej w czynnościach na niezbędny okres, tj. do 7 marca 2019 r. Do chwili wydania zaskarżonego orzeczenia nie ustały przecież przyczyny uzasadniające konieczność dalszego stosowania zawieszenia w czynnościach. Prowadzone przeciwko obwinionej postępowanie dyscyplinarne nie zostało zakończone, podobnie jak śledztwo.

Reasumując, niewątpliwie w niniejszej sprawie Sąd Dyscyplinarny słusznie orzekł o przedłużeniu zawieszenia obwinionej w czynnościach. Zastosowanie tego środka spełniło zarówno funkcję ochrony autorytetu prokuratury, jak i ochrony interesu publicznego przed szkodami, jakie mogłoby powodować pełnienie obowiązków służbowych przez obwinioną, zważywszy na charakter stawianego jej zarzutu naruszenia art. 137 § 1 ustawy Prawo o prokuraturze. Rację należy przyznać skarżącej, że Sąd Dyscyplinarny zaniechał sporządzenia należytego

uzasadnienia swojego postanowienia. Niemniej jednak, w ocenie sądu odwoławczego owe braki nie uniemożliwiły kontroli instancyjnej zaskarżonego orzeczenia, nie miały wpływu na treść rozstrzygnięcia zapadłego w sprawie, a tym samym nie naruszyły prawa obwinionej do obrony.

Na marginesie należy podkreślić, iż budzi poważne zaniepokojenie Sądu Najwyższego czas trwania postępowania dyscyplinarnego w tej sprawie. Nie wydaje się, by przedmiot tego postępowania był aż tak skomplikowany, by nie można było skierować sprawy do Sądu Dyscyplinarnego w rozsądnym terminie. Okres ponad półtora roku od daty popełnienia zarzucanego przewinienia jest zbyt długi jak na standardy obowiązujące w państwie prawa. Kwestie te muszą być brane pod uwagę również przez sądy dyscyplinarne w przyszłości rozstrzygające w przedmiocie zawieszenia w czynnościach służbowych.

Z tych względów, Sąd Najwyższy utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie.